

Procesupdate parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit antidiscriminatiewetgeving (POC)

De parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit antidiscriminatiewetgeving is op 23 maart 2021 door de Eerste Kamer ingesteld als bedoeld in artikel 8 van de Regeling parlementair en extern onderzoek van de Eerste Kamer. De commissie heeft als taak het door de Tijdelijke commissie voorgestelde parlementaire onderzoek naar de effectiviteit van antidiscriminatiewetgeving te verrichten ([CXLIII](#)).

Het onderzoek zal zich richten op de oorzaken van en mogelijke oplossingen voor de kloof tussen de wet op papier en de wet in praktijk als het gaat om discriminatie. De commissie gaat zich met haar onderzoek richten op vier sectoren: arbeidsmarkt, onderwijs, sociale zekerheid en politie, hieronder zijn de aandachtspunten voor het onderzoek binnen de sectoren kort nader geduid.

Arbeidsmarkt: verschillende vormen van discriminatie op het werk; de positie van vrouwen, van mensen met een migratieachtergrond en van arbeidsgehandicapten. Ook aandacht voor leeftijdsdiscriminatie.

Onderwijs: (on)bewuste discriminatie in de praktijk, waardoor bijvoorbeeld leerlingen met een migratieachtergrond lastiger een stageplek vinden. Kansen(on)gelijkheid. Ook bijdrage onderwijs bij bestrijding antisemitisme en aandacht voor discriminatie en cultuur.

Sociale zekerheid: discriminerende effecten die onbedoeld voortvloeien uit wet- en regelgeving en ontsparing (gedrag dat al dan niet bewust discriminerend is) in de uitvoering en handhaving (zoals de toeslagenaffaire), positie van mensen met een migratieachtergrond. Ook de rol van algoritmes in relatie tot discriminatie.

Politie: discriminerende effecten die onbedoeld voortvloeien uit wet- en regelgeving. Ook hier al dan niet bewust discriminerend gedrag, aandacht voor de positie van mensen met een migratieachtergrond en borging bescherming van seksuele en genderminderheden. Ook hier de rol van algoritmes in relatie tot discriminatie.

Samenstelling van de POC

Ruard Ganzevoort (voorzitter, GroenLinks)

Eric van der Burg (ondervoorzitter, VVD)

Martine Baay-Timmerman (50PLUS)

Paul Frentrop (FVD)

Hamit Karakus (PvdA)

Greet Prins (CDA)

Petra Stienen (D66)

De POC wordt ambtelijk ondersteund door Ronald Berghouwer (communicatie), Candacé van der Bijl (commissiegriffier), Engin Evren (stafmedewerker) en Peter Ording (informatiespecialist).

De POC vergadert net als de andere commissies op de dinsdagen, bij voorkeur fysiek maar online waar het kan. Op 30 maart 2021 vond de eerste vergadering van de POC plaats in de Handelingenkamer.

Waar staat de POC nu?

Een van de eerste acties was de werving van de onderzoekscoördinator die belast zal worden met het opzetten en coördineren van de casusstudies en het verwerken van de resultaten daarvan.

Op 13 april stemde de commissie in met de benoeming van prof. dr. A. (Ashley) B. Terlouw tot onderzoekscoördinator. Ashley Terlouw is hoogleraar Rechtssociologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Zij maakte op 11 mei kennis met de leden van de commissie.

Werving casusonderzoekers

Voor de vier casusonderzoeken (arbeidsmarkt, onderwijs, sociale zekerheid en politie) worden externe onderzoekers aangetrokken. Op 26 april werd de vacature hiervoor gepubliceerd op o.a. www.werkenvoornederland.nl en gericht gezonden aan zo'n dertig onderzoeksbureaus en vakgroepen/faculteiten. Ook werd de vacature bekendgemaakt via de sociale mediakanalen van de Eerste Kamer. Vanwege de haalbaarheid (beschikbaarheid goede onderzoekers) is in de vacaturetekst de mogelijkheid van deeltijd onderzoekers opgenomen. Ook voor de voortgang van het onderzoek is dit minder kwetsbaar in geval van onvoorziene afwezigheid (bijv. ziekte). Voltijders worden uiteraard niet uitgesloten. De oogst na sluitingsdatum 10 mei: 58 sollicitanten. Tussen 17 mei en 4 juni vinden de sollicitatiegesprekken plaats. Hopelijk kunnen spoedig daarna de casusonderzoekers beginnen!

Deskundigenbijeenkomsten

De POC heeft besloten in deze eerste fase van het onderzoek vijf deskundigenbijeenkomsten te organiseren, met het oog op deskundigheidsbevordering van de commissie. Zo heeft de commissie vooral behoefte aan kennis en inzicht (geen opinies) en om te horen wat de springende thema's in de verschillende domeinen zijn, zodat de te onderzoeken casus zo scherp mogelijk worden aangepakt. De eerste bijeenkomst gaat over de werking van het

ketenmodel (van Grondwet tot aan de ervaringen van burgers), de andere vier over de domeinen arbeidsmarkt, onderwijs, sociale zekerheid en politie.

Ter voorbereiding geeft de commissie de volgende onderwerpen/vragen aan de inleiders mee:

- Wat is uw commentaar op de onderzoeksopzet?
- Waarop moeten de commissieleden en de onderzoekers letten, welke factoren in de analyse zijn van belang?
- Wanneer leidt wet- en regelgeving tot ontsporing (gedrag dat al dan niet bewust discriminerend is) in de uitvoering en handhaving (zoals de toeslagenaffaire) en (hoe) is dat te voorkomen?
- (Indirect) onderscheid door digitalisering en het gebruik van algoritmen komt mogelijk in alle sectoren voor, zonder veel aandacht daarvoor in wet- en regelgeving. Welke ervaringen en adviezen hebben de inleiders op dit terrein?
- Er is vaak sprake van een spanningsveld tussen de haalbaarheid/uitvoerbaarheid van wetsvoorstellen en de politieke wenselijkheid. Hoe is een mogelijke impact van politieke compromissen op wetgeving die mogelijk tot discriminatie bij de uitvoering leidt te voorkomen?
- Wat is de wenselijke discretionaire ruimte van individuele ambtenaren in de uitvoering? Moet die worden vergroot of verkleind met het oog op het verminderen van discriminatie/discriminerende effecten?

Uiteraard horen de commissieleden graag van elke inleider het perspectief vanuit de eigen ervaringen.

De bijeenkomsten worden fysiek gehouden in de plenaire zaal van de Eerste Kamer en zullen via livestream te volgen zijn. Inleiders kunnen zelf ook online deelnemen (via MS Teams) als zij dit prettiger vinden.

Planning deskundigenbijeenkomsten:

<i>Onderwerp</i>	<i>Datum en tijd</i>
Ketenmodel	25 mei 2021 van 15.30 tot 17.00 uur
Arbeidsmarkt	1 juni 2021 van 9.30 tot 11.00 uur
Onderwijs	15 juni 2021 van 9.30 tot 11.00 uur
Sociale zekerheid	22 juni 2021 van 15.30 tot 17.00 uur
Politie	29 juni 2021 van 15.30 tot 17.00 uur

De deskundigen die tijdens de bijeenkomsten aan het woord komen, zijn op dit moment nog niet allemaal bekend. Enkele dagen voor iedere bijeenkomst vindt u het precieze programma met de namen van de deskundigen op de website van de Eerste Kamer.

Meer weten?

Er is een [algemeen informatiedossier](#) voor de POC aangemaakt en ook voor de vier domeinen. Dit is 'werk in uitvoering'. Als u ingelogd bent op de website van de Eerste Kamer ziet u op de commissiepagina in de linkermarge onder het kopje Context de informatiedossiers staan.